

Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport

TER BESLISSING

5.1.2e

Programmadirectie
Openbaarheid
Team C

Opgesteld door

5.1.2e

5.1.2e @minvws.nl

Datum

28 januari 2022

Kenmerk

Uw kenmerk

Zaaknummer

Bijlage(n)

1

Deze nota is bedoeld om openbaar gemaakt te worden: **Nee**

Aan Ministers VWS en LZS Deadline: 4 februari 2022

nota

Uitspraak beroep Volkskrant inzake Wob-verzoek over
mondkapjesovereenkomst 5.1.2e

1. Aanleiding

Op 20 januari 2022 heeft de rechtbank Amsterdam uitspraak gedaan over het beroep van de Volkskrant over een Wob-verzoek over de mondkapjes-overeenkomst met 5.1.2e. Het betreft een zogeheten 'niet tijdig beslissen' dat niet inhoudelijk wordt behandeld. De rechtbank heeft bepaald dat binnen vier weken alsnog moet worden beslist op het Wob-verzoek. Met deze nota informeer ik u namens PDO en WJZ over de mogelijke vervolgstappen en leg ik ter besluitvorming een beslissing voor.

2. Geadviseerd besluit

Ik verzoek u in te stemmen met het instellen van verzet tegen de uitspraak van 20 januari 2022. Ook verzoek ik u ermee in te stemmen dat wij in toekomstige vergelijkbare gevallen ook verzet instellen, zonder u daarover eerst te informeren.

3. Kernpunten

De uitspraak kruist het lopende onderzoek van Deloitte naar de overeenkomst met 5.1.2e. Dit onderzoek is gestart nadat de Volkskrant het desbetreffende Wob-verzoek in mei heeft ingediend. Het betreft hier naar schatting ruim 300 documenten waarover volgens de Wob-corona aanpak en planning in mei 2022 wordt besloten. De rechtbank gaat in haar uitspraak met deze termijnstelling, in verband met de relatief geringe omvang van het verzoek, voorbij aan het begunstigende oordeel over deze aanpak van de hoogste bestuursrechter, de Raad van State. Daarmee geeft de rechtbank een beperktere invulling aan relatief kleine verzoeken die wij als zogenoemd 'laaghangend fruit' afhandelen. Overigens is de media, inclusief de Volkskrant, op de hoogte van onze gefaseerde aanpak. Bijkomende omstandigheid is dat het ministerie van Financiën voornemens is om eerdaags op basis van een verwant Wob-verzoek een aantal chatberichten over de overeenkomst openbaar te maken. U bent hierover al geïnformeerd. Het ministerie van Financiën was niet genegen de beslissing op te schorten, hangende het onderzoek.

Op basis van de vier hieronder toegelichte mogelijke vervolgstappen adviseer ik u:

1. Verzet aan te tekenen tegen de uitspraak. De rechtbank beoordeelt dan of de zaak terecht zonder zitting is afgedaan en kan daarbij ook onze inhoudelijke argumenten over de Wob-corona-aanpak meewegen. Om

Datum
28 januari 2022

Kenmerk

daarbij niet de indruk te wekken dat er sprake is van weerstand tegen openbaarmaking of juridisering, is belangrijk dat VWS de urgentie benadrukt van openbaarmaking zo snel mogelijk na afronding van het onderzoek. Hierover kan in afstemming met DCO contact worden opgenomen met de Volkskrant.

4. Toelichting

a. Draagvlak politiek
N.v.t.

b. Draagvlak maatschappelijk en eenduidige communicatie
Om te voorkomen dat het beeld ontstaat dat VWS de openbaarheid belemmert, kan in overleg met DCO contact worden opgenomen met de Volkskrant om de stap van verzet toe te lichten.

c. Financiële en personele gevolgen
N.v.t.

d. Juridische aspecten haalbaarheid
In juni 2021 is de Tweede Kamer geïnformeerd dat Deloitte in opdracht van VWS onderzoek gaat doen naar de mondkapjesovereenkomst met **5.1.2e**. Tot nu toe heeft het ministerie zich op het standpunt gesteld dat in afwachting van dit onderzoek geen documenten naar de Tweede Kamer worden gestuurd of worden gedeeld met bijvoorbeeld journalisten. De planning van het Wob-corona-verzoek van de Volkskrant loopt parallel met de vermoedelijke looptijd van het onderzoek van Deloitte. Het is nog onduidelijk wanneer het onderzoek kan worden afgerond.

De Volkskrant heeft op 31 mei 2021 een Wob-verzoek ingediend over de mondkapjesovereenkomst met **5.1.2e**. Het verzoek is meegenomen in de zogeheten gefaseerde aanpak en is ingedeeld in twee categorieën (Overleg VWS en Medische hulpmiddelen). In totaal moeten acht deelbesluiten genomen worden over de periode van maart tot en met juni 2020. De wettelijke beslistermijn is niet gehaald. Daarom heeft de Volkskrant beroep ingesteld tegen niet tijdig beslissen. Wij hebben de rechtbank doorgegeven naar verwachting in mei 2022 volledig op het verzoek te hebben beslist. Ook hebben wij toegelicht dat dit verzoek niet buiten de gefaseerde aanpak om kan worden afgehandeld, omdat het over te veel documenten gaat. Dat zou naar schatting drie tot vier weken in beslag nemen; tijd die de betrokken juristen niet aan de afhandeling van Wob-verzoeken binnen de gefaseerde aanpak kunnen besteden.

De rechtbank heeft zonder zitting uitspraak gedaan en geoordeeld dat dit Wob-verzoek op de reguliere wijze moet worden afgedaan. Er moet binnen vier weken alsnog zijn beslist, anders wordt een dwangsom van € 100,- per dag tot een maximum van € 15.000,- verbeurd. Hiermee wordt de Wob-corona-aanpak in weerwil van het oordeel van de hoogste bestuursrechter, de Raad van State, afgewezen. Onverkorte uitvoering van deze afwijking werkt complicerend en vertragend voor de afhandeling van alle overige Wob-corona-verzoeken.

Wij zien de volgende mogelijke vervolgstappen.

Datum
28 januari 2022

Kenmerk

1. Verzet instellen tegen de uitspraak. De rechtbank gaat voorbij aan de uitspraken van de Raad van State van 20 oktober 2021, waarin de gefaseerde aanpak in stand is gelaten. Gelet op de relatief geringe omvang van het verzoek is de rechtbank van oordeel dat het verzoek op de normale wijze moet worden afgehandeld. Daarmee vult de rechtbank ons criterium om zaken als 'laaghangend fruit' af te handelen ruimer in. Dit is bezwaarlijk, omdat onverkorte uitvoering van de uitspraak complicerend en vertragend werkt voor de afhandeling van alle overige Wob-corona-verzoeken. In verzet beoordeelt de rechtbank of de zaak terecht zonder zitting is afgedaan en kan daarbij ook onze inhoudelijke argumenten betrekken. Onlangs is in een vergelijkbare zaak over een ander onderwerp ook verzet ingesteld. Daarover is nog geen uitspraak gedaan. Ik adviseer u deze route te volgen.
2. Een beslissing nemen op het Wob-verzoek en de documenten (nog) niet openbaar maken, omdat dit onevenredig benadelend is gelet op het lopende onderzoek van Deloitte. Randvoorwaarde hiervoor is dat Deloitte bevestigt dat voortijdige openbaarmaking van de stukken belemmerend is voor het onderzoek. Wij achten dit mogelijk op grond van artikel 10, tweede lid, onder g, van de Wob. Dit is ook uit te leggen, omdat het onderzoek van Deloitte een nieuwe omstandigheid is die ten tijde van het instellen van het beroep nog niet bekend was. Of dit in een eventueel bezwaar en beroep standhoudt, is niet met zekerheid te zeggen, maar voor nu is dit een juridisch verdedigbare lijn. Het gaat bovendien over een ander type en hoeveelheid documenten in vergelijking met de chatgesprekken die door het ministerie van Financiën openbaar worden gemaakt. Omdat het voor Deloitte op basis van de nu opgestelde inventarislijst mogelijk moeilijk is in te schatten of openbaarmaking belemmerend werkt voor het onderzoek en het verder inzichtelijk maken veel tijd in beslag zal nemen, heeft deze optie niet onze eerste voorkeur.
- 3.
4. Een beslissing nemen op het Wob-verzoek en de documenten per stuk beoordelen op de weigeringsgronden van de Wob. Dit levert relatief veel extra werk op en gaat ook principieel in tegen de gekozen gefaseerde aanpak en de grens die wij hanteren voor het zogenoemde 'laaghangend fruit'. Deze optie ontraad ik dan ook.
5. Tot slot bestaat de optie om de uitspraak niet uit te voeren en te accepteren dat een de dwangsom wordt verbeurd, doordat wij binnen de gefaseerde aanpak niet binnen de door de rechtbank gestelde termijn op het verzoek kunnen beslissen. Deze optie ontraad ik eveneens, omdat hiermee het belang van openbaarheid en de integriteit van VWS in het geding is.

Ter informatie stuur ik u als bijlage een overzicht toe waarin de lopende Wob-verzoeken over de aankoop van mondkapjes staan. Voor één ander verzoek loopt momenteel een beroep tegen niet tijdig beslissen.

e. Afstemming (intern, interdepartementaal en met veldpartijen)

Deze nota is afgestemd met de programmadirectie NC19, WJZ en DCO.

Datum
28 januari 2022

Kenmerk

f. Gevolgen administratieve lasten
N.v.t.

g. Toezeggingen
N.v.t.

h. Fraudetoets
N.v.t.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

In deze nota staat informatie die bij openbaarmaking benadelend kan zijn voor de procespositie van het ministerie. In deze nota moeten verder alle tot personen herleidbare gegevens op ambtelijk niveau onleesbaar worden gemaakt.

Datum
28 januari 2022
Kenmerk

Bijlage: Wob-verzoeken over aankoop mondkapjes

Er zijn op dit moment 10 lopende verzoeken die specifiek de aankoop van mondkapjes betreffen. Deze verzoeken zijn in de gefaseerde aanpak ingedeeld bij de categorie medische hulpmiddelen. Het aantal verzoeken dat onder deze categorie wordt meegenomen is groter, omdat er ook bredere verzoeken zijn gedaan over het onderwerp medische hulpmiddelen.

Verzoek	Verzoeker	onderwerp
2020.131	5.1.2e	Alle documenten waarin wordt gesproken over de inkoop van persoonlijke beschermingsmiddelen zoals mondkapjes, schorten en brillen, gericht op het tijdvak van 1 januari 2020 tot heden.
2020.137		Stukken m.b.t. de periode maart/april/mei m.b.t. de leveringen van mondkapjes.
2021.106		Afspraken die zijn gemaakt tussen 5.1.2e RGA en VWS
2021.111		Communicatie als apps en sms'en bij of onder u aanwezig inzake (voorstellen, afspraken, overeenkomsten, overleggen, enzovoorts gelieerd aan dan wel van) Hulptroepen Alliantie, Relief Goods Alliance, andere ondernemingen (bedrijven, stichtingen, enzovoorts) gelieerd aan 5.1.2e en over 5.1.2e voor het tijdvak 15 maart 2020 tot en met 15 juni 2020. Over dit verzoek gaat deze nota.
2021.116	5.1.2e	Afschriften van alle correspondentie die is gewisseld vanaf 1 januari 2020 tot heden met 5.1.2e de Hulptroepen Alliantie dan wel Relief Goods Alliance B.V.
2021.117		Alle documenten met betrekking tot Relief Goods Alliance. Ook over dit verzoek loopt een beroep niet tijdig beslissen.
2021.118		Alle documenten m.b.t. de aankoop van mondkapjes en alle mogelijke interacties daaromtrent met de Stichting Hulptroepen Alliantie, Relief Goods Alliance en/of bedrijven en/of instellingen (of welke samenwerkingsverband en/of juridische entiteit) dan ook die direct of indirect zijn gelieerd aan en/of betrokken zijn bij transactie(s) van Stichting Hulptroepen en Relief Good Alliance en VWS en/of het LCH
2021.125		Verzoekt inzage te verkrijgen in de wijze waarop de verkoop van de mondkapjes door RGA aan Medig tot stand is gekomen.
2021.126		Documentatie over de aard, omvang en toekomstplannen van het landelijke COVID-vaccinatie Informatie- en Monitoringsysteem (CIMS).
2021.145		Verzoekt om alle documenten inzake deals, waaronder de mondkapjesdeal met 5.1.2e cs.
2021.269		HMK is o.m. producent van mondkapjes en heeft vorig jaar aangeboden mondkapjes te leveren. Zij heeft begrepen dat zij op de shortlist van EZK heeft gestaan, maar desondanks is haar aanbod afgeslagen. HMK wil nu inzage in de documenten die van belang waren bij de uiteindelijke afwijzing van haar aanbod.

Het beeld is dat de verzoeken uit verschillende hoeken komen. Het betreft media, maar ook concurrenten, advocaten/adviseurs en burgers. Volgens planning zou in mei over de categorie/verzoeken worden beslist. Voorts is meldenswaardig dat er tevens interdepartementaal de oproep gedaan is informatie te delen over lopende

Datum
28 januari 2022

Kenmerk

Wob-verzoeken die aan dit onderwerp raken. Nadere informatie hierover zal worden opgenomen in de reguliere voortgangsnota van PDO.